

МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ЕКОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

Кафедра соціальної медицини та гуманітарних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський) рівень

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 221 Стоматологія

КУРС 1

Київ 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Українська мова за професійним спрямуванням
Викладач	Дударенко Л.В.
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	90 годин/ 3,0 кредита ECTS
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є складовою гуманітарної підготовки студентів медичних спеціальностей і спрямована на формування мовної, мовленнєвої, комунікативної та професійної компетентностей, необхідних для успішної діяльності майбутнього лікаря.</p> <p>Курс забезпечує засвоєння норм сучасної української літературної мови, розвиток культури професійного мовлення, вивчення термінологічних особливостей медичної галузі та вдосконалення навичок використання української мови в офіційно-діловому, науковому й професійному спілкуванні.</p> <p>У процесі навчання студенти оволодівають лексику медичної сфери, навчаються правильно й грамотно оформлювати медичну документацію, складати тексти професійного характеру (анамнез, довідку, характеристику, наукове повідомлення, статтю тощо), опановують норми українського ділового етикету та етичні принципи професійного спілкування з пацієнтами і колегами.</p> <p>Курс має міждисциплінарний характер, поєднує мовознавчі, психологічні та професійно-медичні аспекти комунікації, сприяє формуванню високої культури мовлення як невід'ємного складника професіоналізму лікаря.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є формування у студентів високого рівня мовної, мовленнєвої, комунікативної та професійної компетентності, необхідної для ефективного використання української мови в усіх видах професійної діяльності лікаря.</p> <p>Курс спрямований на розвиток культури мовлення, професійного етикету, уміння грамотно оформлювати медичну, наукову та офіційно-ділову документацію, вести спілкування з пацієнтами, колегами та громадськістю державною мовою.</p>	
<p>1. Освітні цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● засвоїти норми сучасної української літературної мови; ● опанувати лексичні, граматичні та стилістичні особливості української медичної термінології; ● навчитися використовувати українську мову як засіб професійного та міжособистісного спілкування. <p>2. Професійні цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● сформувати навички офіційно-ділового та наукового стилю мовлення; ● навчитися правильно оформлювати медичну документацію (анамнез, виписка, довідка, характеристика тощо); ● удосконалити комунікативні вміння для професійної взаємодії у медичному колективі; ● розвинути мовну компетентність лікаря як складову професійної культури. <p>3. Виховні цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● виховати повагу до державної мови України як засобу професійної ідентичності; ● сформувати почуття відповідальності за якість мовлення лікаря як елемента етики спілкування; ● прищепити мовленнєву толерантність, емпатію та етичну культуру у спілкуванні з пацієнтами. 	

4. Розвивальні цілі:

- розвивати критичне мислення та аналітичні навички через роботу з фаховими текстами;
- удосконалити усне та писемне мовлення у професійному контексті;
- стимулювати самоосвіту та саморозвиток у напрямі професійної мовної культури.

4. Результати навчання (компетентності)**Студент повинен знати:**

- норми сучасної української літературної мови;
- особливості функціонування української медичної термінології;
- правила складання медичної та ділової документації;
- основні ознаки наукового та офіційно-ділового стилів;
- вимоги до усного та писемного професійного мовлення лікаря.

Студент повинен уміти:

- грамотно використовувати українську мову в усному та писемному професійному спілкуванні;
- правильно добирати медичні терміни;
- створювати документи медичного спрямування;
- складати звіти, анотації, тези, довідки, характеристики;
- виступати з короткими доповідями, повідомленнями, презентаціями.

Компетентності

- Здатність спілкуватися державною мовою у професійному середовищі.
- Здатність до ефективної комунікації з пацієнтами та колегами.
- Уміння застосовувати мовні знання для оформлення медичної документації.
- Володіння науковим і офіційно-діловим стилями української мови.
- Здатність дотримуватися етичних норм і мовного етикету лікаря.

5. Організація навчання курсу*Обсяг курсу*

<i>Вид заняття</i>	<i>Загальна кількість годин 90</i>
Лекції	
Практичні (семінарські) заняття	30
Самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр 1	Спеціальність 221 Стоматологія	Курс (рік навчання) 1-й	Нормативна дисципліна
-----------	-----------------------------------	-------------------------------	-----------------------

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	ТЕМА	Кільк. годин
1	Вступ. Роль української мови у професійній підготовці лікаря. Мовна норма та культура мовлення.	2
2	Лексика медичної термінології. Українська медична термінологія: структура, переклад, вживання.	2
3	Морфологічні норми у професійному мовленні (іменник, прикметник, числівник).	2
4	Синтаксичні норми. Побудова професійного речення. Типові помилки.	2
5	Офіційно-діловий стиль у медицині. Мова медичних документів	4
6	Мова і структура медичної карти хворого. Складання анамнезу.	4
7	Мовленнєвий етикет лікаря. Вербальне і невербальне спілкування з пацієнтом.	4

8	Професійне спілкування у медичному колективі. Конфлікт і комунікація	2
9	Науковий стиль у медицині. Структура й мова наукової роботи.	4
10	Презентація наукового повідомлення, доповіді, виступу.	4
	Всього	30

САМОСТІЙНА РОБОТА

№	ТЕМА	Кільк. годин
1	Опрацювання теоретичних матеріалів до кожної теми;	10
2	Виконання вправ на закріплення граматичних і стилістичних норм;	10
3	Складання словників професійних термінів;	10
4	Підготовка зразків медичної документації (виписка, анамнез, довідка);	10
5	Написання ділових листів і характеристик;	10
6	Підготовка міні-презентації на медичну тематику українською мовою;	6
7	Підготовка до підсумкового заліку	4
	Всього	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Поточний контроль здійснюється на основі контролю теоретичних знань, навичок і вмій на практичних заняттях. Самостійна робота студента оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності; б) індивідуальне усне опитування, співбесіда; в) розв'язання типових розрахункових задач; д) контроль практичних навичок; е) <u>розв'язання типових задач з термохімії, кінетики реакцій і теорії розчинів.</u> <p>Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p>Підсумковий контроль успішності навчання проводиться у вигляді диф.заліку усно.</p> <p><i>Для дисциплін, формою підсумкового контролю яких є диф.залік:</i></p> <p><i>Оцінювання поточної навчальної діяльності.</i> Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою оцінювання. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент повинен отримати оцінку з кожної теми (на кожному занятті з практичної підготовки) . Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали. Підсумкова оцінка за поточну навчальну діяльність визнається як середнє арифметичне (сума оцінок за кожне заняття ділиться на кількість занять у семестрі) та переводиться у бали за Таблицею 2.</p>
-----------------------------------	--

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до ПК становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Таблиця 2. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатовальної шкали (для дисциплін, що завершуються Іспитом)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	4,45	107	3,91	94	3,37	81
4,95	119	4,41	106	3,87	93	3,33	80
4,91	118	4,37	105	3,83	92	3,29	79
4,87	117	4,33	104	3,79	91	3,25	78
4,83	116	4,29	103	3,74	90	3,2	77
4,79	115	4,25	102	3,7	89	3,16	76
4,75	114	4,2	101	3,66	88	3,12	75
4,7	113	4,16	100	3,62	87	3,08	74
4,66	112	4,12	99	3,58	86	3,04	73
4,62	111	4,08	98	3,54	85	3	72
4,58	110	4,04	97	3,49	84	Менше 3	Недостатньо
4,54	109	3,99	96	3,45	83		
4,5	108	3,95	95	3,41	82		

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час підсумкового контролю засвоєння студентом знань, становить 80 балів.

Таблиця 3. Шкала оцінювання диференційованого (іспиту)зalicу:

Національна шкала	Бальна шкала
«5»	70-80
«4»	60-69
«3»	50-59

Оцінювання підсумкового контролю вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 60% від максимальної суми балів (для 200-бальної шкали – не менше 50 балів).

Кінцева кількість балів, яку студент набрав з дисципліни визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (Таблиця 2) та за підсумковий контроль (диференційований залік, іспит) (Таблиця 3).

Умови допуску до підсумкового контролю

Семестровий контроль передбачений у формі заліку. Передбачає підсумкову оцінку у 200-бальній шкалі як сума оцінок за поточний контроль знань (усне опитування, письмове опитування, тести), результатів складання 2-х змістових модулів.

7. Політика курсу

Організація навчального процесу здійснюється із застосуванням Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт. Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

8. Рекомендована література

Основна

1. Гриценко Т.Б., Яременко Л.І. *Українська мова (за професійним спрямуванням): підручник для студентів медичних спеціальностей*. – Київ: Медицина, 2021.
2. Кравченко О.В. *Українська мова професійного спілкування: навчальний посібник*. – Харків: ХНМУ, 2020.
3. Коваленко Л.І. *Українська мова для медиків*. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2019.

Додаткова

1. Огієнко І. *Культура українського слова*. – Київ: Либідь, 2020.
2. *Сучасна українська літературна мова: норми, практика, поради*. – Київ: Наук. думка, 2022.
3. *Мовний етикет у професійному спілкуванні: посібник для медиків*. – Львів, 2021